

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко- технологічний університет»</p>	<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни Системи управління охороною праці</p>
	<p>Галузь знань: 27 «Транспорт»</p>
	<p>Спеціальність: 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»</p> <p>Освітньо-професійна програма: <u>Транспортні технології (на автомобільному транспорті)</u></p>
	<p>Ступінь (рівень) освіти: Перший (бакалаврський)</p> <p>Дні занять та консультацій: згідно з розкладом</p> <p>Рік навчання: 4-й</p> <p>Семестр: очної - 8-й;</p> <p>Кількість кредитів: очної - 3</p>
	<p>Викладач: Світлана ФЕДЬКО., к.т.н., доцент</p> <p>Електронна пошта (svetlanafedko49@gmail.com)</p>

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії хімічних та технологічних дисциплін, БЖД, охорони праці та екології

Протокол від «___» _____ 2022_ року № ___

Голова циклової комісії

_____ Оксана ДУСМАТОВА
(підпис) (власне ім'я та прізвище)
«___» _____ 2022 року

Голова робочої групи
(гарант освітньої програми)

_____ Ольга САКНО..
(підпис) (власне ім'я та прізвище)

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни та результати навчання

Мета навчальної дисципліни: набуття здобувачем освіти компетентностей, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю, а саме: з управління охороною праці, удосконалення здатності виконувати розрахунки оцінювання ризиків в технологічному процесі в сфері охорони праці та здатності управляти комплексними діями та проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах, з обов'язковим урахуванням міжнародних та державних вимог щодо створення та функціонування системи управління охорони праці на рівні підприємства, району, селища (міста), регіону, галузі тощо; створювати для персоналу компоненти мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику.

Завдання вивчення навчальної дисципліни - опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням вимог щодо забезпечення безпеки персоналу і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є питання щодо системи управління охороною праці на підприємстві, в галузі та захисту працівників в будь-яких виробничих та побутових ситуаціях відповідно до нормативних актів з охорони праці.

Пререквізити: Передумовою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння базових знань з дисциплін: транспортні технології, взаємодія видів транспорту, організація перевезень небезпечних вантажів на транспорті, правове регулювання перевезень, безпека життєдіяльності, основи цивільного захисту та охорони праці.

Постреквізити: переддипломна практика, атестація здобувачів вищої освіти, підготовка кваліфікаційної роботи.

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, лекція), наочні, практичні (практична робота).

Формат навчальної дисципліни – проведення теоретичних, практичних занять, поточного та підсумкового контролю, консультацій, комплексної контрольної роботи.

Форми та методи оцінювання: залік, письмовий контроль, усне опитування, тестовий контроль.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

Е	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів сучасної транспортної науки на основі системного підходу та з врахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК- 9. Навики здійснення безпечної діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-5. Здатність до оперативного управління рухом транспортних потоків. СК-9. Здатність оцінювати експлуатаційні, техніко-економічні, технологічні, правові, соціальні, та екологічні складові організації перевезень. СК-10. Здатність оцінювати та забезпечувати ергономічну ефективність транспортних технологій. СК-16. Здатність врахувати людський фактор в транспортних технологіях.
Ф	Програмні результати навчання
Результати навчання (ПР)	РН-1. Брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ. РН-9. Розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем та технологій. РН-26. Досліджувати проблеми людського фактору, пов'язані з транспортом, а також наслідки помилок для безпеки та управління. Визначати моделі поведінки людей у зв'язку з помилками.

При вивченні дисципліни «Система управління охороною праці» **здобувач повинен:**

знати:

- вимоги міжнародних стандартів до систем управління охороною праці та ризиком на підприємстві (установі, організації);

- структуру державного управління охороною праці;
- структуру галузевої, регіональної та місцевої систем управління охороною праці;
- порядок створення та функціонування системи управління охороною праці (СУОП) на підприємстві згідно вимогам українського законодавства;
- сучасні шляхи підвищення ефективності функціонування СУОП на підприємстві.

вміти:

- формувати принципи працевохоронної політики підприємства на основі державної політики;
- визначати цілі та завдання СУОП на підприємстві;
- розробляти стратегічний (перспективний) щорічний та оперативний плани реалізації працевохоронної політики;
- формувати працевохоронну свідомість персоналу;
- розробляти заходи стимулювання персоналу в галузі охорони праці;
- проводити ідентифікацію і оцінку рівня професійного ризику на робочому місці;
- визначати показники стану умов і безпеки праці;
- давати оцінку економічної ефективності СУОП підприємств.

1. Організація навчання.

Загальний обсяг: 90 год

Лекції (ЛК): 22 год.

Практичні заняття (ПР): 10 год.

Самостійна робота (СР): 58 год.

Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
1	Тема 1. Система управління охороною праці. Функції управління охороною праці. Структура управління охороною праці. Практична робота №1.	Визначення мети і об'єкта управління, завдань і заходів з охорони праці, функцій і методів управління. Суб'єкт управління в СУОП. Основні елементи СУОП. Функції управління охороною праці. Планування робіт з охорони праці.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, презентації, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання
2	Тема 2. Державне управління та нагляд за станом охорони праці. Практична робота № 2.	Органи і основні принципи державного нагляду за охороною праці. Організація і структура державного нагляду за охороною праці. Галузеве і регіональне управління охороною праці.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, презентації, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання
3	Тема 3. Служба охорони праці. Основні положення. Практична робота № 3	Структура і чисельність служби охорони праці. Основні завдання служби охорони	Обговорення, презентації, доповіді.

		праці. Функції служби охорони праці. Повноваження і права служби охорони праці.	
4	Тема 4. Законодавство України щодо організації служби охорони праці.	Закони України «Про охорону праці», КЗпП, Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування і ін.» Страхові виплати. Визначення ступеню втрати працездатності потерпілим.	Обговорення, презентації, доповіді.
5	Тема 5. Розслідування нещасних випадків. Практична робота № 4	Оцінка умов праці на робочих місцях. Поняття про виробничий травматизм, професійні захворювання, їх розслідування та облік. Методи аналізу травматизму. Причини виробничого травматизму та проф. захворювань.	Обговорення, презентації, доповіді.
6	Тема 6. Нормативно-правова база організації системи управління охороною праці на підприємстві. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці на виробництві. Практична робота № 5.	Правила, норми, регламенти, положення, стандарти, інструкції та інші документи з охорони праці, що діють на підприємстві. Типове положення про навчання з питань охорони праці. Навчання з питань охорони праці при прийманні на роботу, в процесі роботи та навчанні. Інструктажі з питань охорони праці.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, презентації, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання
8	Тема 7. Аналіз та профілактика виробничого травматизму на підприємстві.	Загальні положення та визначення. Методи дослідження та аналізу виробничого травматизму. Мета та завдання розслідування нещасних випадків. Розслідування та облік нещасних випадків. Аналіз статистичного матеріалу по травматизму.	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, презентації, доповіді, ситуаційні, проблемні завдання
9	Тема 8. Вимоги безпеки до виробничого обладнання та технологічних процесів. Мотивація та стимулювання роботи з охорони праці в організації	Загальні вимоги виробничої безпеки. Безпека виробничого обладнання. Безпека виробничих процесів. Безпека виконання робіт. Мотивація та стимулювання дотримання вимог охорони праці	Обговорення, презентації, доповіді.
10			Залік

Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Конституція України, ВР України, від 28.06.1996, № 254к/96-ВР (із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 року N2222-IV).
2. Закон України «Про охорону праці» № 2695-ХІІ від 14.10.92 р. (із змінами та доповненнями).
3. Кодекс законів про працю України, у редакції Закону України від 15.12.93 р. № 3694-ХІІ (із змінами та доповненнями).
4. Одарченко М.С., Одарченко А.М., Степанов В. І., Черненко Я. М. Основи охорони праці: підручник. Х. : Стиль-Издат, 2017. 334 с.
5. Гогіташвілі, Г.Г., Карчевські Є.Т., Лапін В.М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: навч. посіб. К.: Знання, 2007. 367 с.
6. Березуцький В.В. Основи професійної безпеки та здоров'я людини. - НТУ «ХПІ», Харків:ФОП Панов А.М.,2018. 553с.
7. Шашула О.М. Системи моніторингу охорони праці у країнах Європейського Союзу. *Теорія та практика державного управління*. 2016. № 1(52). С.1-6
8. ДСТУ ISO 45001:2019 Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування (ISO 45001:2018, IDT). [Чинний від 01.01.2021].

Допоміжна

1. Пістун І.П. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): навч. посіб. Львів: «Тріада плюс», 2018. 648 с.
2. Пістун І.П. Охорона праці (практикум): навч. посіб. Львів: «Тріада плюс», 2019. 436 с.
3. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. – К.: Каравела, 2014. 408 с.
4. Ткачук К.Н., Халімовський М.О., Зацарний В.В. та інші. Основи охорони праці. Підручник. К.: Основа, 2011. 480 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>.
2. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua> .
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua/>.
5. Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи <http://www.mns.gov.ua/>.
6. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>.

7. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)» <http://www.nau.ua/>.

Політика дисципліни

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Дніпровському фаховому коледжу інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту чи заліку відбувається із дозволу директора коледжу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами освіти контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya-20-pro-org.-osvit-pr.pdf>)

4. Відвідування занять. Для здобувачів освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу, та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням директора коледжу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ECTS			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ECTS	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотирибальною шкалою
90–100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє	зараховано	відмінно

		глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	
82-89	В	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.	добре
74-81	С	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.	
64-73	Д	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.	
60-63	Е	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними уміннями та навичками для вирішення стандартних	

		завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, уміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1 (Поточне тестування та самостійна робота) (100 балів)								Сума за модулі (залік)
Змістовий модуль 1								100
Лекційні заняття (теоретичний матеріал) (32 балів)								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
4	4	4	4	4	4	4	4	
Практичні заняття (12 балів)								
Змістовий модуль 2								
Лекційні заняття (теоретичний матеріал) (28 балів)								
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
4	4	4	4	4	4	4		
Практичні заняття (18 балів)								
ККР – (10 бали)								